

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.009.03.2023

Anna Pytlowany
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
Wojewódzka Stomatologiczna Przychodnia
Specjalistyczna Spółka z o. o. w Olsztynie
ul. Żołnierska 18
10-561 Olsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/043 – Dostępność do opieki stomatologicznej finansowanej ze środków publicznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzka Stomatologiczna Przychodnia Specjalistyczna Spółka z o. o. w Olsztynie (dalej: „Przychodnia”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Anna Pytlowany, Dyrektor, od 3 września 2019 r. (dalej: „Dyrektor”)
Zakres przedmiotowy kontroli	Spełnianie przez świadczeniodawców wymagań Narodowego Funduszu Zdrowia (dalej: „NFZ”)
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023 (do 13 września), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Emilia Wasilewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/101/2023 z 31 lipca 2023 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Przychodni w zakresie spełniania przez nią wymagań NFZ w ramach świadczenia leczenia stomatologiczne.
Uzasadnienie oceny ogólnej	W Przychodni, zgodnie z wymogami ustawowymi jak również wynikającymi z umowy zawartej z NFZ, zapewniono warunki realizacji świadczeń, m.in poprzez: zatrudnienie kadry z odpowiednimi kwalifikacjami i właściwe wyposażenie gabinetów. Świadczeń leczenia stomatologicznego udzielano w Przychodni zgodnie z określonymi harmonogramami. Zapewniono również właściwą opiekę pacjentom zgłaszającym się do Przychodni z bólem zęba, poprzez udzielenie im świadczeń w dniu zgłoszenia. Rzetelnie prowadzono harmonogramy przyjęć oraz listy oczekujących, uwzględniając w nich kryteria medyczne w ustaleniu kolejności dostępu do świadczeń. W Przychodni wywiązywano się także z obowiązku prawidłowego rozliczenia z NFZ, które następowało na podstawie określonych ustawowo dokumentów.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. W Przychodni udzielano świadczeń z zakresu stomatologii³ w czterech Poradniach: stomatologii zachowawczej z endodoncją, protetyki stomatologicznej, periodontologii oraz chirurgii stomatologicznej (dalej: „Poradnie”). Przychodnia w zakresie udzielania ww. świadczeń dysponowała siedmioma gabinetami. Zapewniono do nich dostęp w parterowym budynku pozbawionym barier architektonicznych. W widocznych miejscach w siedzibie Przychodni udostępniono informacje m.in. o: godzinach i miejscach udzielania świadczeń, prawach pacjenta, trybie składania skarg i wniosków, gwarantowanych świadczeniach lekarza dentystry i materiałach stomatologicznych oraz zasadach potwierdzania prawa do świadczeń. Było to zgodne z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej⁴.

(akta kontroli str. 47-124, 134)

Świadczenia z rodzaju leczenie stomatologiczne realizowało 23 lekarzy. Analiza dokumentacji dotyczącej kwalifikacji dziewięciu z nich⁵ wykazała, że wszyscy posiadali odpowiednie przygotowanie zawodowe, tj. specjalizacje z zakresu m.in. periodontologii, chirurgii stomatologicznej, stomatologii z endodoncją oraz protetyki stomatologicznej, bądź byli to lekarze dentyści w trakcie odpowiedniej specjalizacji. Lekarze ci zgłoszeni zostali do umowy z NFZ o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej – leczenie stomatologiczne⁶.

Gabinety Poradni wyposażone były zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniach Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia stomatologicznego⁷ i z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą⁸ oraz z danymi wykazanymi w aneksie do umowy z NFZ⁹. W każdym gabinecie znajdował się unit stomatologiczny oraz m.in. odpowiednio: skaler, ssak oraz lampa polimeryzacyjna, jak również miejsce na odpady, umywalka z baterią oraz dozowniki z mydłem i środkiem dezynfekującym. Klimatyzatory umieszczone w gabinetach poddawane były okresowej konserwacji.

(akta kontroli str. 25-145)

Według stanu na 10 sierpnia 2023 r. Poradnie funkcjonowały zgodnie z obowiązującym harmonogramem oraz wykazem przyjęć. Szczegółowe badanie dokumentacji dotyczącej sprawozdawczości i statystyki udzielanych w Poradniach świadczeń z rodzaju leczenie stomatologiczne¹⁰ wykazało, że udzielano ich zgodnie z wyznaczonymi w harmonogramie¹¹ dniami, tj. od poniedziałku do piątku.

(akta kontroli str. 135-244)

³ Były to świadczenia z zakresu: chirurgii stomatologicznej i periodontologii, ogólnostomatologiczne, protetyki stomatologicznej oraz periodontologii.

⁴ Dz.U. z 2023 r. poz. 1194.

⁵ Lekarze udzielający świadczeń w latach 2021 i 2023 – dobór próby losowy. W roku 2022 – celowy, tj. dla osób rozpoczynających świadczenie pracy w tym roku.

⁶ Umowa z 23 czerwca 2017 r. nr 14-00-01736-17/216/07STM (ze zmianami).

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 2148, ze zm. (dalej: „rozporządzenie ws. świadczeń gwarantowanych”).

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 402.

⁹ Aneks z 7 grudnia 2022 r. do umowy z 23 czerwca 2017 r. nr 14-00-01736-17/216/07/STM.

¹⁰ W odniesieniu do harmonogramów obowiązujących we wszystkich czterech Poradniach w styczniu 2021, 2022 i 2023 roku.

¹¹ Stanowiącym załącznik do umowy z NFZ.

Przychodnia w latach 2021-2023 (do 31 lipca) zgłosiła do NFZ łącznie 10 wniosków o zmiany harmonogramów¹².

(akta kontroli str. 24)

2. Rejestracja pacjentów do Poradni odbywała się: w siedzibie Przychodni, telefonicznie oraz za pośrednictwem strony internetowej. Harmonogramy przyjęć pacjentów (terminarz) prowadzone były w formie elektronicznej, a prowadził je personel rejestracji. Na udzielenie świadczeń w ramach leczenia stomatologicznego w Przychodni nie było wymagane wystawienie skierowania.

(akta kontroli str. 265)

Badanie zakresu danych ujętych w harmonogramach przyjęć pacjentów¹³ wykazało, że wpisów do nich dokonywano w dniach i godzinach udzielania świadczeń. Prowadzone były one w formie elektronicznej dla osób objętych planem leczenia. W harmonogramach zamieszczono, zgodnie z art. 19a ust. 4 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹⁴ (dalej: „uośz”), m.in. dane dotyczące terminu udzielenia świadczenia oraz kategorię świadczeniobiorcy.

(akta kontroli str. 266-270)

3. Rejestracja telefoniczna odbywała się od poniedziałku do czwartku w godzinach 8:00-18:00, a w piątki do 16:00. Pacjenci zgłaszający się do Poradni umawiani byli na pierwszy wolny termin lub późniejszy dogodny dla pacjenta. Jako przypadki pilne przyjmowani byli pacjenci z bólem zęba.

Badanie zakresu danych ujętych w listach oczekujących pacjentów¹⁵ wykazało, że wpisów w nich dokonywano w dniach i godzinach udzielania świadczeń. Były one prowadzone w formie elektronicznej dla osób zgłaszających się do Przychodni po raz pierwszy. W zbadanych listach zamieszczono, zgodnie z art. 20 ust. 2 uośz, m.in. datę, godzinę wpisu oraz imię i nazwisko osoby dokonującej wpisu, a także dane kontaktowe pacjenta oraz dane dotyczące terminu udzielenia świadczenia. Oznaczano również kategorię pacjenta (przypadek stabilny bądź pilny).

(akta kontroli str. 265-270)

W okresie objętym kontrolą zwiększyła się (dla przypadków stabilnych) liczba oczekujących na udzielenie świadczeń w Poradni¹⁶:

- protetyki stomatologicznej, wynosząc 270 i 301 pacjentów według stanu odpowiednio na: 31 grudnia 2021 r. i 2022 r.,
- stomatologii zachowawczej z endodoncją, wynosząc 176 i 187 pacjentów według stanu odpowiednio na: 31 grudnia 2022 r. i 31 marca 2023 r.,
- chirurgii stomatologicznej, wynosząc 240, 299 i 408 pacjentów według stanu odpowiednio na: 31 grudnia 2021 r. i 2022 r. oraz 31 marca 2023 r.

Jednocześnie według stanu na 31 grudnia 2021 r. i 2022 r. oraz 31 marca 2023 r. wzrósł czas oczekiwania na świadczenia w Poradni stomatologii zachowawczej z endodoncją, wynosząc odpowiednio: 65, 73 i 81 dni. W przypadku Poradni periodontologicznej czas oczekiwania na 31 marca 2023 r., w porównaniu ze stanem na koniec 2022 r., wzrósł z 51 do 68 dni. W pozostałych Poradniach czas oczekiwania na 31 grudnia 2022 r. w odniesieniu do 2021 r. wzrósł w zakresie:

- chirurgii stomatologicznej – z 54 do 80 dni,

¹² W poszczególnych latach ww. okresu odpowiednio: pięć, jedną i cztery zmiany.

¹³ Zbadano łącznie 30 przypadków rejestracji dokonanych na maj, czerwiec i lipiec 2023 r.

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2561, ze zm.

¹⁵ Zbadano łącznie 30 przypadków rejestracji dokonanych na maj, czerwiec i lipiec 2023 r.

¹⁶ Nie zwiększyła się ona w przypadku Poradni periodontologicznej.

- stomatologii protetyki stomatologicznej – z 105 do 167 dni.

Dyrektor wyjaśniła, że zwiększenie liczby oczekujących oraz czasu oczekiwania na świadczenia z zakresu stomatologii wynika ze wzrostu liczby pacjentów, zarówno zgłaszających się do Poradni po raz pierwszy, jak i tych objętych planem leczenia.

Liczba porad udzielonych w latach 2021-2023 (I kwartał) zwiększała się i wyniosła w Poradni:

- chirurgii stomatologicznej: 9106 w 2021 r., 9708 w 2022 r., 2382 w IV kwartale 2022 r. i 2512 w I kwartale 2023 r.,
- stomatologii zachowawczej z endodoncją: 24 941 w 2021 r., 31 536 w 2022 r., 5966 w IV kwartale 2022 r. i 6265 w I kwartale 2023 r.,
- periodontologicznej: 19 979 w 2021 r., 23 283 w 2022 r., 5172 w IV kwartale 2022 r. i 5449 w I kwartale 2023 r.,
- protetyki stomatologicznej: 1263 w 2021 r., 1289 w 2022 r., 285 w IV kwartale 2022 r. i 373 w I kwartale 2023 r.

(akta kontroli str. 344-350)

4. Przychodnia dokonywała rozliczeń za udzielone świadczenia leczenia stomatologicznego na podstawie przekazywanych do NFZ rachunków wraz z raportami statystycznymi. Z badania danych zawartych w dokumentach rozliczeniowych oraz zawartych w dokumentacji medycznej¹⁷ wynikało, że świadczenia z zakresu leczenia stomatologicznego przedłożone do rozliczenia w NFZ były zgodne z dokumentacją medyczną pacjentów.

(akta kontroli str. 271-343)

5. Badanie dokumentacji medycznej 20 pacjentów, którzy zgłosili się do Przychodni z bólem zęba¹⁸ wykazało, że każdej z tych osób udzielono świadczenia w dniu zgłoszenia się.

(akta kontroli str. 245-264)

6. Podpisana z NFZ umowa nie obejmowała zakresu leczenia stomatologicznego w zakresie profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia¹⁹.

(akta kontroli str. 23)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

¹⁷ Łącznie 180 przypadków: 72 z zakresu chirurgii stomatologicznej oraz po 36 dla: periodontologii, stomatologii zachowawczej z endodoncją i protetyki stomatologicznej. Dobór próby losowy dla przyjęć w marcu, kwietniu i maju 2021 r. i 2022 r.

¹⁸ Dobór próby celowy ze 188 przypadków zgłoszeń w okresie 2021-2023 (I kwartał).

¹⁹ W rozumieniu § 3 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia ws. świadczeń gwarantowanych.

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, 15 września 2023 r.

Kontroler
Emilia Wasilewska
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Dyrektor
z up.
Barbara Zajdel
Wicedyrektor

.....
podpis